

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 14. prosince 2007,

kterým se povoluje odchylka požadovaná Spojeným královstvím ve vztahu k Severnímu Irsku podle směrnice Rady 91/676/EHS o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů

(oznámeno pod číslem K(2007) 6281)

(Pouze anglické znění je závazné)

(2007/863/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

- (4) Byl přijat právní předpis, který provádí směrnici 91/676/EHS, *Akční program pro dusičnany (Severní Irsko) 2006* (Nařízení 2006, č. 489), který se zároveň vztahuje na požadovanou odchylku.

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na směrnici Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů⁽¹⁾, a zejména na přílohu III bod 2 třetí pododstavec uvedené směrnice,

- (5) *Nařízení Fosfor (Použití v zemědělství) (Severní Irsko) 2006* stanoví opatření, kterými se řídí použití fosfátových hnojiv s cílem zabránit znečištění vod. Nařízení zakazuje použití chemických hnojiv, jestliže není prokázáno, že není překročeno množství, jež daná plodina vyžaduje, což mimo jiné vyžaduje posouzení stavu úrodnosti půdy pomocí chemické analýzy.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pokud se množství statkových hnojiv, které členský stát zamýšlí použít na hektar za rok, liší od množství stanoveného v bodu 2 v první větě druhého pododstavce přílohy III směrnice 91/676/EHS a v bodu 2 písm. a) přílohy III uvedené směrnice, musí být stanoveno tak, aby neohrozilo dosažení cílů uvedených v článku 1 této směrnice, a musí být zdůvodněno na základě objektivních kritérií, jakými jsou v tomto případě dlouhá vegetační období a plodiny s vysokou spotřebou dusíku.

- (2) Dne 10. srpna 2007 předložilo Spojené království Komisi žádost o povolení odchylky podle bodu 2 třetího pododstavce přílohy III směrnice 91/676/EHS ve vztahu k Severnímu Irsku.

- (3) Požadovaná odchylka se týká úmyslu Spojeného království povolit v Severním Irsku použití dusíku pocházejícího ze statkových hnojiv v zemědělských podnicích s travinnými porosty ve výši až 250 kg na hektar za rok. Odchylka se v Severním Irsku potenciálně týká přibližně 732 podniků, což představuje 2,7 % z celkového počtu zemědělských podniků, 4 % využívané zemědělské půdy a 5 % velkých dobytčích jednotek.

- (6) Z předaných údajů o jakosti vody vyplývá, že ve vodních útvech v Severním Irsku se běžně vyskytují nízké koncentrace dusičnanů. V roce 2005 byla průměrná koncentrace dusičnanů v podzemních vodách nižší než 20 mg/l dusičnanů v 71 % monitorovacích míst a koncentrace vyšší než 50 mg/l dusičnanů byly zaznamenány nejvýše v 7 % míst odběru vzorků. Údaje o kvalitě vody v řekách ukázaly, že střední koncentrace dusičnanů v roce 2005 byla v 99 % míst odběru vzorků nižší než 20 mg/l a na žádné monitorovací stanici nebyla překročena hodnota 50 mg/l dusičnanů. Ve všech velkých jezerech byla průměrná koncentrace méně než 10 mg/l dusičnanů.

- (7) Podle třetí zprávy o provádění směrnice o dusičnanech vykazovalo v letech 1999–2003 72 % monitorovacích míst podzemních vod stabilní nebo klesající tendence koncentrace dusičnanů; koncentrace dusičnanů v povrchových vodách ve stejném období byla stabilní nebo klesající v 87 % monitorovacích stanic povrchových vod.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 375, 31.12.1991, s. 1. Směrnice ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Úř. věst. L 284, 31.10.2003, s. 1).

- (8) V souladu s čl. 3 odst. 5 směrnice 91/676/EHS je *Akční program pro dusičnany (Severní Irsko) 2006* platný pro celé území Severního Irska.

- (9) Za poslední desetiletí došlo ke snížení počtu hospodářských zvířat i ke snížení využívání umělých hnojiv. Stav skotu se v letech 1995–2005 snížil o 2 %, prasat o 36 % a ovcí o 22 %. Použití chemických dusíkatých hnojiv se v letech 1995 až 2005 snížilo o 41 % a aplikační dávka pro rok 2005 byla 89 kg dusíku na hektar, použití fosfátových hnojiv se ve stejném období snížilo o 49 % a v roce 2005 bylo průměrně používáno 7 kg fosforu na hektar. Nadbytek dusíku na vnitrostátní úrovni se snížil ze 159 kg/ha v roce 1995 na 124 kg/ha v roce 2005.
- (10) V důsledku vysokých srážek a převládající půdě se špatným odvodněním připadá v Severním Irsku 93 % zemědělské půdy na pastviny, z nichž je velká část klasifikována jako půda s dobrým až velmi dobrým potenciálem pro růst trávy. Kvůli špatnému odvodnění je denitrifikační potenciál většiny půd v severním Irsku relativně vysoký, což snižuje koncentraci dusičnanů v půdě a tím množství dusičnanů schopné vyplavování.
- (11) V Severním Irsku je 70 % půdy obhospodařováno extenzivně a 45 % celkové rozlohy je obhospodařováno podle agro-environmentálních programů.
- (12) Podnebí Severního Irsku charakterizované rovnoměrným rozdělením ročních srážek v celém roce a poměrně malým rozsahem ročních teplot, podporuje relativně dlouhé vegetační období travin pohybující se od 270 dnů za rok v pobřežních oblastech na východě přibližně do 260 dnů za rok v centrálních nížinách, kde je půda aktivně spravována a obhospodařována.
- (13) Z dokumentace předložené v oznámení vyplývá, že navrhované množství 250 kg dusíku na hektar za rok ze statkových hnojiv v zemědělských podnicích s pastvinami je zdůvodněno na základě objektivních kritérií, jakými jsou dlouhé vegetační období a plodiny s vysokou spotřebou dusíku.
- (14) Komise po přezkoumání žádosti zastává názor, že navrhované množství 250 kg na hektar neohrozí dosažení cílů směrnice 91/676/EHS, budou-li splněny některé přísné podmínky.
- (15) Toto rozhodnutí by se mělo použít ve spojení s *Akčním programem pro dusičnany (Severní Irsko) 2006*, který platí v Severním Irsku pro období 2007–2010.
- (16) Opatření stanovená tímto rozhodnutím jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro dusičnany zřízeného podle článku 9 směrnice 91/676/EHS,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Odchyłka požadovaná Spojeným královstvím ve vztahu k Severnímu Irsku dopisem ze dne 10. srpna 2007 za účelem povolení vyššího množství statkových hnojiv, než stanoví první věta druhého pododstavce bodu 2 přílohy III směrnice 91/676/EHS a bod 2 písm. a) přílohy III uvedené směrnice, se uděluje za podmínek stanovených v tomto rozhodnutí.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto rozhodnutí se použijí tyto definice:

- „zemědělskými podniky s pastvinami“ se rozumějí podniky, v nichž tvoří travní porost nejméně 80 % zemědělské plochy vhodné pro použití statkových hnojiv;
- „pasoucími se hospodářskými zvířaty“ se rozumí skot (s výjimkou jatečných telat), ovce, jelenovití, kozy a koně;
- „trávou“ se rozumí trvalé nebo dočasné travní porosty (za dočasné se považují pozemky ležící ladem po dobu kratší čtyř let).

Článek 3

Oblast působnosti

Toto rozhodnutí se použije individuálně a za podmínek pro zemědělské podniky s pastvinami uvedených v článcích 4, 5 a 6.

Článek 4

Každoroční žádost o povolení a závazek

- Zemědělci, kteří chtějí využívat odchyłky, každoročně předkládají příslušným orgánům žádost o její povolení.
- Spolu s každoroční žádostí uvedenou v odstavci 1 se písemně zavazí k plnění podmínek stanovených v článcích 5 a 6.

3. Příslušné orgány zajistí, aby byly všechny žádosti o povolení odchylky předloženy ke správní kontrole. Pokud kontrola žádostí uvedených v odstavci 1, kterou provádějí vnitrostátní orgány, prokáže nesplnění podmínek uvedených v článcích 5 a 6, je o tom žadatel vyrozuměn. V takovémto případě se žádost považuje za zamítnutou.

Článek 5

Používání statkových a jiných hnojiv

1. Množství statkových hnojiv pocházejících z pasoucích se hospodářských zvířat, které je každoročně vpraveno do půdy v zemědělských podnicích s pastvinami, včetně množství vpraveného samotnými zvířaty, nepřekročí množství statkových hnojiv obsahující 250 kg dusíku na hektar za podmínek stanovených v odstavcích 2 až 8.

2. Celkový přísun dusíku nepřekročí předpokládané nároky dotyčné plodiny na živiny a zohledňuje i zásobování z půdy.

3. Pro každý zemědělský podnik se vede plán hnojení, jenž u zemědělské půdy popisuje střídání plodin i plánované použití statkových, dusíkatých a fosfátových hnojiv. Tento plán se v zemědělském podniku zpřístupní v každém kalendářním roce nejpozději do 1. března.

Plán hnojení obsahuje následující údaje:

- a) počet hospodářských zvířat, popis systému ustájení a uskladnění, včetně dostupných skladovacích kapacit pro statková hnojiva;
- b) výpočet množství dusíku i fosforu vyprodukovaného ze statkových hnojiv v zemědělském podniku (po odečtení ztrát při ustájení a skladování);
- c) střídání plodin a plošnou výměru každé plodiny, včetně situačního náčrtu s umístěním jednotlivých pozemků;
- d) předpokládané nároky na dusík a fosfor u plodin;
- e) množství a druh statkových hnojiv vyvezených mimo zemědělský podnik nebo do něj;
- f) výsledky analýzy půdy, pokud jde o stav půdy z hlediska dusíku a fosforu, jsou-li k dispozici;

g) použití dusíku a fosforu ze statkových hnojiv na každém pozemku (parcely zemědělského podniku homogenní z hlediska plodin i půdního typu);

h) použití dusíku a fosforu z umělých a jiných hnojiv na každém pozemku.

Plány se revidují nejpozději sedm dní po provedení jakékoli změny v zemědělských postupech, aby se zajistil soulad plánů a skutečných zemědělských postupů.

4. Každý zemědělský podnik vede evidenci hnojení včetně informací týkajících se hospodaření s odpadní vodou a přísunu dusíku. Tyto informace se každoročně předkládají příslušnému úřadu.

5. Každý zemědělský podnik s pastvinami, který využívá jednotlivé odchylky, souhlasí s případnou kontrolou žádosti uvedené v čl. 4 odst. 1, jakož i plánu a evidence hnojení.

6. V každém zemědělském podniku, který využívá jednotlivé odchylky, se nejméně jednou za čtyři roky provedou analýzy koncentrace dusíku a fosforu v půdě, a to v každé oblasti zemědělského podniku, jež je homogenní z hlediska střídání plodin a vlastností půdy. Vyžaduje se nejméně jedna analýza na každých 5 hektarů zemědělské půdy.

7. Před osetím travou na podzim se nesmějí statková hnojiva rozmetávat.

8. Každý zemědělský podnik s pastvinami, který využívá jednotlivé odchylky, zajistí, aby bilance fosforu, vypočtená podle metodiky stanovené příslušným úřadem v souladu s článkem 7 odstavcem 2 tohoto rozhodnutí, nevykazovala nadbytek vyšší než 10 kg fosforu na hektar za rok.

Článek 6

Hospodaření s půdou

Na nejméně 80 procentech plošné výměry vhodné pro použití statkových hnojiv se v zemědělských podnicích vyseje tráva. Zemědělci, kteří využívají jednotlivé odchylky, provedou následující opatření:

- a) dočasné travní porosty se budou orat na jaře;

- b) bezprostředně po zaorání trávy na všech půdních typech následuje osev plodinami s vysokou potřebou dusíku;
- c) střídání plodin nezahrnuje luštěniny nebo jiné plodiny, které vážou atmosférický dusík; to však neplatí pro jetel na pastvinách s méně než 50 % jetele, ani pro obiloviny a hrách, pod který se seje tráva.

Článek 7

Ostatní opatření

1. Tato odchylka se použije, aniž by byla dotčena opatření, která musí vyhovovat jiným právním předpisům Společenství pro oblast životního prostředí.
2. Příslušné úřady stanoví a předají Komisi podrobný postup pro výpočet bilance fosforu v zemědělských podnicích, které využívají odchylky, přičemž vezmou v úvahu přísun fosfátu v koncentrátu, píci a hnojivech a jeho výstup v produkci (živá zvířata, masné a další živočišné výrobky), píci a plodinách.

Článek 8

Monitorování

1. Příslušný orgán vypracuje a každoročně aktualizuje mapy zachycující procentuální podíl zemědělských podniků s pastvinami, hospodářských zvířat a zemědělské půdy, na které se v každé oblasti vztahuje jednotlivá odchylka.

Tyto mapy se každoročně předkládají Komisi, přičemž poprvé se předloží do 1. května 2008.

2. Sledování zemědělských podniků, na které se vztahuje akční program a odchylka, se provádí v měřítku pro pozemky zemědělských podniků v zemědělských monitorovacích pásmech. Referenční monitorovací pásma zemědělských povodí jsou reprezentativní pro různé půdní typy, úroveň intenzity a postupy hnojení.

3. Šetření a rozborů živin poskytnou údaje o místním využívání půdy, střídání plodin a zemědělských postupech v podnicích, které využívají jednotlivé odchylky. Tyto údaje se mohou použít pro modelové výpočty rozsahu vyplavování dusičnanů a úniku fosforu z pozemků, na kterých se za rok použije až 250 kg na hektar dusíku obsaženého ve statkových hnojivech z pasoucích se hospodářských zvířat.

4. Monitorování mělkých podzemních vod, půdní vody, drenážní vody a vodních toků v zemědělských podnicích patří

cí k monitorovacím místům zemědělských pásem poskytnete údaje o koncentraci dusičnanů a fosforu ve vodě, která opouští kořenovou zónu a vstupuje do podzemních a povrchových vod.

5. U zemědělských pásem nacházejících se v blízkosti neohroženějších jezer se provádí zvýšené monitorování vody.

6. Za účelem shromáždění podrobných vědeckých údajů o intenzivním hospodaření na pastvinách před skončením období platnosti odchylky se provede studie s cílem zlepšit hospodaření s živinami. Tato studie se zaměří na ztráty živin včetně vyplavování dusičnanů, denitrifikačních ztrát a ztrát fosfátů při intenzivní mlékárenské výrobě v reprezentativních oblastech.

Článek 9

Kontroly

1. Příslušný vnitrostátní orgán provede správní kontroly ve všech zemědělských podnicích, které využívají jednotlivé odchylky, aby posoudil, zda je dodržováno maximální množství 250 kg dusíku ze statkových hnojiv z pasoucích se hospodářských zvířat na hektar za rok, jakož i maximální úroveň dusíkatých a fosfátových hnojiv a podmínky využívání půdy.

2. Na základě analýzy rizik, výsledků kontrol z předchozích let a výsledků všeobecných namátkových kontrol právních předpisů provádějících směrnici 91/676/EHS se vypracuje program inspekcí v terénu. Inspekce v terénu se provádějí nejméně ve 3 % zemědělských podniků využívajících jednotlivé odchylky s ohledem na podmínky stanovené v člancích 5 a 6.

Článek 10

Podávání zpráv

1. Příslušný orgán předkládá každoročně Komisi výsledky monitorování spolu se stručnou zprávou o vývoji kvality vody a postupech použitých při hodnocení. Zpráva poskytne informace o tom, jak prostřednictvím kontrol na úrovni zemědělských podniků probíhá hodnocení uplatňovaných podmínek v rámci povolené odchylky, a rovněž informace o nevyhovujících podnicích na základě výsledků správních inspekcí a inspekcí v terénu. První zpráva se předá do listopadu 2008 a v následujících letech každoročně do června.

2. K takto dosaženým výsledkům Komise přihlédne v případě nové žádosti o povolení odchylky.

*Článek 11***Použití**

Toto rozhodnutí se použije ve spojení s *Akčním programem pro dusičnany (Severní Irsko) 2006 (Nařízení 2006, č. 489)* ze dne 1. prosince 2006. Jeho platnost končí dnem 31. prosince 2010.

Článek 12

Toto rozhodnutí je určeno Spojenému království Velké Británie a Severního Irska.

V Bruselu dne 14. prosince 2007.

Za Komisi
Stavros DIMAS
člen Komise
